

Vlaams
Parlement

ingediend op **103** (2019) – Nr. 2
23 september 2019 (2019-2020)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van decreet

van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Freya Saeys,
Tine van der Vloet, Vera Jans en Elke Sleurs

houdende wijziging van de wet van 8 april 1965
betreffende de jeugdbescherming,
het ten laste nemen van minderjarigen die een
als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd
en het herstel van de door dit feit
veroorzaakte schade
en het decreet van 15 februari 2019
betreffende het jeugddelinquentierecht,
wat de overgangsbepalingen betreft

Documenten in het dossier:
103 (2019) – Nr. 1: Voorstel van decreet

verzendcode: IED

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 37, §3, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 februari 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° voor het eerste lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De onder paragraaf 2, 8°, bedoelde maatregelen nemen een einde wanneer betrokkene de leeftijd van achttien jaar bereikt.”;

2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In geval van hoger beroep tegen deze vonnissen, doet de jeugdkamer van het hof van beroep onverwijld uitspraak. Het hoger beroep heeft geen schorsende werking. De vonnissen en arresten uitgesproken met toepassing van dit artikel zijn niet vatbaar voor verzet.”.

Art. 3. In artikel 48, §2, tweede lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 2 februari 1994 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2006 en het decreet van 15 februari 2019, wordt de zinsnede “artikel 38 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht” vervangen door de zinsnede “artikel 57bis”.

Art. 4. In artikel 49, vierde lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 2 februari 1994, de wet van 13 juni 2006 en het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht wordt de zinsnede “artikel 38 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht” vervangen door de zinsnede “artikel 57bis”.

Art. 5. In artikel 52ter van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 2 februari 1994 en gewijzigd bij de wetten van 15 mei 2006, 27 december 2006 en het decreet van 15 februari 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° voor het eerste lid worden drie leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“In de gevallen zoals bedoeld in artikel 52, en voor zover van toepassing op de procedure zoals vermeld in artikel 63ter, eerste lid, a), moet de jongere die de leeftijd van twaalf jaar bereikt heeft, vóór enige maatregel wordt getroffen door de jeugdrechter, persoonlijk worden gehoord, tenzij hij niet gevonden kan worden, zijn gezondheidstoestand het niet toelaat of hij weigert te verschijnen.

De betrokkene heeft, telkens als hij voor de jeugdrechtbank verschijnt, recht op bijstand van een advocaat. Deze advocaat wordt, in voorkomend geval, aangewezen overeenkomstig artikel 54bis. Behoudens de gevallen waarin de zaak bij de jeugdrechtbank aanhangig is overeenkomstig artikel 45, 2, b) of c), kan de jeugdrechter evenwel een afzonderlijk onderhoud met de betrokkene hebben.

De beschikking omvat een samenvatting van de elementen die betrekking hebben op zijn persoonlijkheid of op zijn milieu, welke de beslissing rechtvaardigen, en, in voorkomend geval, een samenvatting van de ten laste gelegde feiten. Zij maakt tevens melding van het feit dat de betrokkene werd gehoord of van de redenen waarom dit niet gebeurde.”;

2° aan het vijfde lid wordt na het woord “jeugddelinquentierecht” de zinsnede “en een voorlopige plaatsing in een open of gesloten opvoedingsafdeling van een openbare gemeenschapsinstelling, bedoeld in artikel 37, §2, 8°” toegevoegd.

Art. 6. Artikel 52quater van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 2 februari 1994 en gewijzigd bij de wetten van 15 mei 2006, 27 december 2006 en het decreet van 15 februari 2019, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 52quater. Voor wat betreft de personen, bedoeld in artikel 14 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, kan de rechter of de jeugdrechtbank, naar gelang van het geval, in de gevallen, bedoeld in de artikelen 52, 52bis en 52ter, een maatregel van bewaring bevelen, voor een termijn van ten hoogste drie maanden, in een gesloten opvoedingsafdeling, ingericht door de bevoegde overheden.

Deze beslissing kan enkel worden genomen indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1° de betrokkene geeft blijk van een gedrag dat voor hemzelf of voor anderen gevaarlijk is;
- 2° er bestaan ernstige redenen om te vrezen dat de betrokkene, indien hij opnieuw in vrijheid wordt gesteld, nieuwe misdaden of wanbedrijven pleegt, zich aan het gerecht onttrekt, bewijsmateriaal probeert te doen verdwijnen of tot een heimelijke verstandhouding komt met derden.

Deze maatregelen kunnen slechts eenmaal en na kennisgeving van het door de instelling opgestelde medisch-psychisch verslag worden verlengd nadat de betrokkene en zijn raadsman werden gehoord.

Niettemin kunnen de voormelde maatregelen elke maand worden verlengd bij gemotiveerde beslissing van, naar gelang van het geval, de rechter of de jeugdrechtbank. De beslissing moet gegrond zijn op ernstige en uitzonderlijke omstandigheden die betrekking hebben op de vereisten van de openbare veiligheid of eigen zijn aan de persoonlijkheid van de betrokkene en die de handhaving van deze maatregelen noodzakelijk maken. De betrokkene, zijn raadsman en de directeur van de instelling worden vooraf gehoord.

Hoger beroep tegen de beschikkingen of vonnissen bedoeld in de vorige leden moet ingesteld worden binnen een termijn van achtenveertig uren, die ten aanzien van het openbaar ministerie loopt vanaf de mededeling van de beschikking of van het vonnis en ten aanzien van de andere partijen in het geding vanaf het vervullen van de vormvereisten, bedoeld in artikel 52ter, vierde lid. Het beroep kan worden ingesteld door een verklaring aan de directeur van de instelling of aan de persoon die de directeur hiertoe aanstelt. De directeur schrijft de beroepen in een genummerd en geparafeerd register in. Hij geeft er onmiddellijk kennis van aan de griffie van de bevoegde rechtbank en zendt haar per aangetekende brief een uittreksel van het register.

De jeugdkamer van het hof van beroep behandelt de zaak en doet uitspraak binnen vijftien werkdagen te rekenen van de akte van hoger beroep. Na het verstrijken van deze termijn vervalt de maatregel. De termijn wordt geschorst tijdens de duur van het uitstel toegekend op verzoek van de verdediging.

De termijn van dagvaarding voor het hof bedraagt drie dagen."

Art. 7. Artikel 57bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 13 juni 2006 en gewijzigd bij de wet van 31 juli 2009, het decreet van 15 juli 2016 en het decreet van 15 februari 2019, wordt als volgt gewijzigd:

- 1° paragraaf 1, opgeheven bij het decreet van februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“§1. Als de minderjarige verdachte op het tijdstip van het plegen van het jeugddelict zestien jaar of ouder was en de jeugdrechtbank een van de sancties, vermeld in artikel 29, §2, van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht of een plaatsing ten gronde in een open of gesloten opvoedingsafdeling van een openbare gemeenschapsinstelling, bedoeld in artikel 37, §2, 8°, niet geschikt acht, kan ze de zaak bij een met redenen omklede beslissing uit handen geven en de zaak naar het openbaar ministerie verwijzen, met het oog op vervolging voor ofwel, indien de betrokkene ervan wordt verdacht een wanbedrijf of correctionaliseerbare misdaad te hebben gepleegd, een bijzondere kamer binnen de jeugdrechtbank die het gemeen strafrecht en de gemeenrechtelijke strafprocedure toepast, als daartoe grond bestaat, ofwel, indien de betrokkene ervan wordt verdacht een niet-correctionaliseerbare misdaad te hebben gepleegd, een hof van assisen dat samengesteld is overeenkomstig de bepalingen van artikel 119, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, als daartoe grond bestaat.

De jeugdrechtbank kan evenwel slechts beslissen tot uithandengeving indien bovendien aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de betrokkene is reeds eerder het voorwerp geweest van een of meerdere van de in artikel 37, §2, §2bis of §2ter, bedoelde maatregelen, van een herstelrechtelijk aanbod als bedoeld in de artikelen 37bis tot en met 37quinquies of van een sanctie op grond van artikel 29, §2, van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht;
- 2° het gepleegde jeugddelict betreft een feit zoals bedoeld in de artikelen 373, 375, 393 tot en met 397, 400, 401, 417ter, 417quater, 468, 469, 470 en 471 tot en met 475 van het Strafwetboek of een poging tot het plegen van een feit zoals bedoeld in de artikelen 393 tot en met 397 van het Strafwetboek. De jeugdrechtbank kan ook beslissen tot uithandengeving wanneer de minderjarige verdachte een feit heeft gepleegd als vermeld in de artikelen 136bis, 136ter, 136quater, 136sexies, 137, 140 en 141 van het Strafwetboek, die, als ze door een meerderjarige gepleegd zouden zijn, strafbaar worden gesteld met een gevangenisstraf van vijf tot tien jaar of een zwaardere straf.

De motivering gebeurt in functie van de persoonlijkheid van de betrokkene en van zijn omgeving en de maturiteitsgraad van de betrokkene.

Deze bepaling kan worden toegepast zelfs indien de betrokkene op het tijdstip van het vonnis de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt. In dit geval wordt hij gelijkgesteld met een minderjarige voor de toepassing van dit hoofdstuk.”;

- 2° paragraaf 2, opgeheven bij het decreet van 15 februari 2019, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“§2. De jeugdrechtbank kan de zaak slechts uit handen geven na de in artikel 50, tweede lid, bedoelde maatschappelijke en medisch-psychologische onderzoeken te hebben doen verrichten.

Het medisch-psychologisch onderzoek is erop gericht de situatie te evalueren in functie van de persoonlijkheid van de betrokkene en van zijn omgeving en van de maturiteitsgraad van de betrokkene. De aard, frequentie en ernst van de feiten die de betrokkene ten laste worden gelegd, worden in overweging genomen in zoverre ze bijdragen tot de evaluatie van zijn persoonlijkheid. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels volgens welke het medisch-psychologisch onderzoek dient te worden verricht.

Evenwel:

- 1° kan de jeugdrechtbank de zaak uit handen geven zonder over het verslag van het medisch-psychologisch onderzoek te beschikken, wanneer zij constateert dat de betrokkene zich aan dit onderzoek onttrekt of weigert zich eraan te onderwerpen;
- 2° kan de jeugdrechtbank de zaak uit handen geven zonder een maatschappelijk onderzoek te moeten laten uitvoeren en zonder een medisch-psychologisch onderzoek te moeten vragen, indien bij vonnis een maatregel of sanctie op grond van artikel 29, §2, van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht al genomen is ten aanzien van een persoon die nog geen achttien jaar is en die een of meer in de artikelen 323, 373 tot en met 378, 392 tot en met 394, 401 en 468 tot en met 476 van het Strafwetboek bedoelde feiten heeft gepleegd, nadat hij de leeftijd van zestien jaar had bereikt en die persoon opnieuw wordt vervolgd omdat hij na die eerste veroordeling weer een of meer van voornoemde feiten heeft gepleegd. De stukken van de vorige procedure worden bij die van de nieuwe procedure gevoegd;
- 3° doet de jeugdrechtbank onder dezelfde voorwaarden, vermeld in punt 2°, uitspraak over de vordering tot het uit handen geven ten aanzien van een minderjarige verdachte die een feit, dat als misdaad wordt omschreven en waarop een straf staat die hoger ligt dan twintig jaar hoofdgevangenisstraf, heeft gepleegd nadat hij de leeftijd van zestien jaar had bereikt en pas wordt vervolgd nadat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt.”;
- 3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “artikel 38, §2, derde lid, 1°, van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht” vervangen door de zinsnede “paragraaf 2, derde lid, 1°”;
- 4° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “artikel 38, §2, derde lid, 2° en 3°, van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht” vervangen door de zinsnede “paragraaf 2, derde lid, 2° en 3°”;
- 5° in paragraaf 5 wordt de zinsnede “artikel 38 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht” vervangen door het woord “dit”;
- 6° in paragraaf 6 wordt de zinsnede “artikel 38 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht” vervangen door de woorden “deze bepaling”;
- 7° er wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. De basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden, en de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, zijn van toepassing.”.

Art. 8. Artikel 63quater van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 2 februari 1994 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2006 en het decreet van 15 februari 2019, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63quater. De artikelen 52ter en 52quater, negende en tiende lid, zijn van overeenkomstige toepassing op de maatregelen genomen ten gevolge van de vorderingen zoals bedoeld in artikel 63ter, eerste lid, a).”.

Art. 9. In artikel 87 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, derde lid, wordt de zinsnede “, met inbegrip van de herzieningsmogelijkheid, vermeld in artikel 60 van voormelde wet” toegevoegd;

2° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Voor een beslissing tot uithandengeving als vermeld in artikel 38, §2, tweede lid, van dit decreet, wordt een plaatsing in een openbare gemeenschapsinstelling als vermeld in artikel 37, §2, 8°, van de wet van 8 april 1965, gelijkgesteld met de sancties, vermeld in artikel 35, 36 en 37 van dit decreet.”;

3° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Een plaatsing of een voorlopige plaatsing in een gesloten opvoedingsafdeling van een openbare gemeenschapsinstelling, bedoeld respectievelijk in artikel 37, §2quater, tweede lid, en artikel 52 van de wet van 8 april 1965, kan als vervangende reactie worden opgelegd als vermeld in artikel 25, §8, derde, vierde en vijfde lid, artikel 32, derde lid, artikel 33, derde lid, en artikel 34, §1, derde lid, van dit decreet.”.

Art. 10. In artikel 89, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede “37, §8,” en het getal “39” de zinsnede “38,” ingevoegd.

Art. 11. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019.